

«Ο αυτισμός δεν είναι ένα κέλυφος του ατόμου. Είναι διεισδυτικός σε κάθε πτυχή του ατόμου. Είναι ένας τρόπος ύπαρξης»

Παραπάνω διαβάσατε τα λόγια του Jim Sinclair, όπου τύχαινε να ανήκει στο φάσμα του αυτισμού. (αναφ. στη Γκονέλα, 2008, σ.25). Ο λόγος που τα παραθέτουμε είναι για να γίνει κατανοητό πως ο αυτισμός δεν χαρακτηρίζει αυτόν που τον έχει ως άνθρωπο . Δηλαδή όπως ακριβώς είναι ένας άνθρωπος που έχει μυωπία ή ένας άνθρωπος με παραπανίσια κιλά το ίδιο συμβαίνει και με τον άνθρωπο που έχει αυτισμό. Οι άνθρωποι που ανήκουν στον αυτισμό δεν είναι πρώτα Αυτιστικοί και μετά άνθρωποι. Είναι απλώς ΑΝΘΡΩΠΟΙ που τυχαίνει να ανήκουν και στο φάσμα του αυτισμού.

Ο αυτισμός περιγράφηκε για πρώτη φορά από τον Αμερικανό ψυχίατρο Kanner , το 1943, ο οποίος ανέφερε περιπτώσεις παιδιών κλεισμένων στον εαυτό τους και χωρίς δυνατότητα επικοινωνίας. Η καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας Αυτισμού έγινε με απόφαση της γενικής συνέλευσης του ΟΗΕ την 1η Νοεμβρίου 2007 και αποφασίστηκε να γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 2 Απριλίου. Σκοπός της δημιουργίας της είναι η ενημέρωση της κοινωνίας για τον αυτισμό και η σωστή αντιμετώπιση από μέρους της για την ομαλή ένταξη των αυτιστικών ατόμων μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο. Φέτος ο εορτασμός της Πανελλαδικής ημέρας Λογοθεραπείας έχει κεντρικό θέμα της τον Αυτισμό.

Τι είναι τελικά ο αυτισμός ;

Από την άποψη της ιατρικής ο όρος αυτισμός αναφέρεται σε **φάσμα** σοβαρών, νευροψυχιατρικών καταστάσεων, που οφείλονται σε δυσλειτουργία του εγκεφάλου και διαρκούν ολόκληρη τη ζωή. Εμποδίζει τα άτομα να κατανοούν σωστά όσα βλέπουν , ακούν και γενικά αισθάνονται. Κύριο χαρακτηριστικό των διαταραχών είναι η **ποιοτική απόκλιση στους τομείς της αμοιβαίας κοινωνικής αλληλεπίδρασης και δημιουργίας σχέσης , της λεκτικής και της μη – λεκτικής επικοινωνίας , της σκέψης - φαντασίας και της συμπεριφοράς** . Οι αποκλίσεις αυτές επηρεάζουν σοβαρά την αντίληψη του ατόμου σχετικά με τον εαυτό του και τους άλλους , τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνει , τη λειτουργικότητα του και την προσαρμογή του σε όλες τις καταστάσεις της καθημερινής ζωής.

Είναι σημαντικό στο σημείο αυτό να τονισθεί πως κάθε άτομο με αυτισμό είναι εντελώς διαφορετικό...Τόσο διαφορετικό όσο και το αποτύπωμα του δακτύλου του. Στην ποικιλομορφία της κλινικής εικόνας από άτομο σε άτομο συμβάλλουν η **σοβαρότητα του αυτισμού** , η **συνύπαρξη άλλων διαταραχών** (π.χ. νοητική καθυστέρηση ή επιληψία) η **ιδιοσυγκρασία του ατόμου** καθώς και **περιβαλλοντικοί παράγοντες**.

Ωστόσο υπάρχουν κοινά σημεία που συναντώνται σε άτομα που ανήκουν στο φάσμα του αυτισμού. Αυτά είναι :

- Άκαμπτη σκέψη , περιορισμένο παιχνίδι και φαντασία
- Στερεοτυπικές συμπεριφορές και ενδιαφέροντα
- Διαταραχή στην κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση
- Μειωμένες αισθητηριακές ικανότητες
- Διαφορετικός τρόπος σκέψης και κατανόησης του περιβάλλοντος.
- Διαταραχή του λόγου (λεκτικού και μη λεκτικού).

Πόσο συχνός είναι ο αυτισμός σήμερα ;

Στις **ΗΠΑ** γεννιέται **1 παιδί με Αυτισμό** κάθε **20 λεπτά**. (Autism Society of America – 2010). Στην **Ελλάδα** θα πρέπει να γεννιέται **1 παιδί με Αυτισμό** κάθε **2-3 ημέρες**. Με τα σημερινά δεδομένα φαίνεται ότι πρόκειται για τις **πιο γρήγορα εξαπλωνόμενες Αναπτυξιακές Διαταραχές ανά τον κόσμο !!!** Επιστημονικά δεδομένα υποστηρίζουν ότι **1** κάθε **100 - 150** άτομα παρουσιάζει κάποια διαταραχή του φάσματος του Αυτισμού, ενώ νεώτερες έρευνες ανεβάζουν το ποσοστό σε **1 στις 80** γεννήσεις .

Το **2012** έχουν διαγνωσθεί σε όλο τον κόσμο περισσότερα παιδιά με διαταραχές στο φάσμα του Αυτισμού, παρά με **AIDS, διαβήτη και καρκίνο**. Με βάση αυτά τα δεδομένα, υπολογίζεται πως στην Ελλάδα πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον **4.500** έως **6.000** παιδιά και νεαρά ενήλικα άτομα με κλασικό αυτισμό και **20.000** έως **30.000** με αυτιστικού τύπου διαταραχές ανάπτυξης. Επίσης πολλοί είναι και οι ενήλικες που δεν έχουν λάβει ποτέ την διάγνωση αν και πληρούν τις προϋποθέσεις.

Η διάγνωση : Από τα παιδιά που έχουν λάβει τη διάγνωση τα αγόρια υπερτερούν **4 φορές** σε σχέση με τα κορίτσια.

Η μικρότερη ηλικία που μπορεί να γίνει διάγνωση είναι τα **3 έτη**.

Η διαδρομή από τη **διάγνωση**, στην **αποδοχή** και στην **αντιμετώπιση** περνά από το σοκ της διάγνωσης για τους γονείς, στη διαδικασία της αποδοχής και στο συνεχές άγχος της αντιμετώπισης, που αφορά την αγωνία των γονιών αν κάνουν το σωστό, αν έκαναν παραλείψεις, λάθη, εξουθενωμένοι ψυχικά και οικονομικά από ανοργάνωτες

προσπάθειες. Η κατανόηση του γονιού ότι το παιδί του είναι αυτιστικό είναι η μισή μάχη. Όσο πιο γρήγορα αυτό διαγνωστεί, τόσο καλύτερη είναι η πρόγνωση.

Αν είστε ένα αυτιστικός ενήλικας, μπορεί να έχετε περάσει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής σας με ένα αίσθημα διαφορετικότητας χωρίς να ξέρετε ποτέ το γιατί. Τα άτομα με διάγνωση αυτισμού σήμερα αντιμετωπίζουν ένα καλύτερο μέλλον από ότι παλαιότερα καθώς η γνώση σχετικά με τις επιλογές θεραπείας και των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων επεκτείνεται ραγδαία.

Υπάρχει Θεραπεία στον αυτισμό ; Αν και ο αυτισμός δεν μπορεί να θεραπευτεί, υπάρχουν ωστόσο θεραπευτικές παρεμβάσεις που μπορούν να βοηθούν τα άτομα με αυτισμό να αποκτούν κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες και να βελτιώνεται η ποιότητα της ζωής τους. Καθώς υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία κλινικής έκφρασης και προβλημάτων που συνδέονται με τον αυτισμό, έτσι υπάρχει και μία μεγάλη ποικιλία θεραπευτικών παρεμβάσεων. Πάντως Τα παιδιά που έχουν διαγνωστεί με διαταραχή του φάσματος του αυτισμού πρέπει να ξεκινήσουν προγράμματα πρώιμης παρέμβασης το συντομότερο δυνατόν καθώς ο χρόνος είναι πολύτιμος .

Σήμερα, δεν υπάρχει συγκεκριμένη θεραπεία, με τα ίδια αποτελέσματα για όλα τα άτομα, σε όλες τις ηλικίες, ενώ κάποιες προσεγγίσεις μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικές σε σχέση με άλλες στην προώθηση των κοινωνικών, και διαπροσωπικών δεξιοτήτων . Επειδή οι διαταραχές του φάσματος του αυτισμού είναι χρόνιες, απαιτούνται αλλαγές στη θεραπευτική προσέγγιση, καθώς το άτομο μεγαλώνει . Επίσης παιδί που ανήκει στο φάσμα του αυτισμού αντιμετωπίζει προφανώς μεγάλες δυσκολίες. Το πιο πιθανό είναι ότι θα χρειάζεται ακαδημαϊκή υποστήριξη στο σχολείο, παρεμβάσεις στη συμπεριφορά του πριν από την είσοδο του σχολείου, και βοήθεια στην επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση με τους άλλους. Τα παιδιά αυτά χρειάζονται μια μεγάλη κοινωνική υποστήριξη, προκειμένου να κάνουν φίλους, να μάθουν να αλληλεπιδρούν με επιτυχία σε κοινωνικές καταστάσεις, και τελικά να γίνουν ενήλικες που μπορούν να εργαστούν και να εξασφαλίσουν οικονομική ανεξαρτησία. Πάντως όταν βρουν τη δουλειά που τους ταιριάζει γίνονται εξαιρετικοί υπάλληλοι και συνεργάτες και πάνω από όλα αποδοτικοί και ΑΠΟΛΥΤΑ ΣΥΝΕΠΕΙΣ. Άλλωστε δεν είναι τυχαίο που σε χώρες του εξωτερικού ζητούν κατά αποκλειστικότητα άτομα με αυτισμό για συγκεκριμένες θέσεις εργασίας.

Πότε πρέπει να ανησυχήσει ένας γονέας ;

- ακατάλληλη διαχείριση των παιχνιδιών από το παιδί.
- αδυναμία επικοινωνίας και απομόνωση .
- Αναίτιο κλάμα ή γέλιο.
- Υπερκινητικότητα ή εντελώς παθητική συμπεριφορά.
- Υπερευαίσθησία ή μειωμένη ευαισθησία σε ακουστικά ερεθίσματα.

- Παράλογη προσκόλληση σε αντικείμενα.(π.χ. ρολόι)
- Περίεργος τρόπος που επεξεργάζεται τα αντικείμενα.
- Διαταραχές ομιλίας (αργή ανάπτυξη της ομιλίας ή παντελής αδυναμία ομιλίας)
- Δυσκολία προσαρμογής σε αλλαγές του καθημερινού προγράμματος.
- Άγνοια κινδύνου.
- Στερεοτυπικές συμπεριφορές (φτερουγίσματα στα χέρια, πηγαινοέρχεται στο χώρο χωρίς λόγο).
- Δεν έχει συμβολικό παιχνίδι.(Δηλαδή δεν ταΐζει το μωρό στα ψέματα ή να μιλάει στο τηλέφωνο στα ψέματα).
- Δεν δείχνει ενδιαφέρον για άλλα παιδιά. Είναι σα να μην υπάρχουν στον ίδιο χώρο.
- Δεν ανταποκρίνεται στο όνομα του.
- Δεν σας κοιτάζει στα μάτια σχεδόν ποτέ ή για πάνω από 2 δευτερόλεπτα.
- Δεν παίζει με τα παιχνίδια του και απλώς τα βάζει στο στόμα του ή τα πετάει .

Πανελλαδική Ημέρα
Λογοθεραπείας 2015

Διοργάνωση:

Υπό την αιγίδα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Πηγές :

Βιβλία:

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Αυτισμός,Εξηγώντας το αίνιγμα/Frith,Uta/Μετάφραση Γ. Καλομοίρης,Αθήνα 1989,1990,1992
- Διαγνωση,Αυτισμός.Μια αληθινή ιστορία αυτιστικού ατόμο/Grandin, Temple& Scariano Margaret/Μετάφραση Ι.Τσοθπαροπουλου/Αθήνα 1995
- Νηπιακός Αυτισμός .Συγρονες αντιλήψεις και αντιμετώπιση./Rutter,Michel/Μετάφραση Γ.Καρανάνος,Αθήνα 1990

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ(ΕΕΠΑΑΑ)

- Περιγραφή του Αυτισμού/Autism-Europe/ΜετάφρασηΓ. Καρανάνος 2001
- Εισαγωγή στον Αυτισμο.Είκοσι ερωτήσεις και απαντήσεις/Autism Society of North Carolina/1997
- Το αυτιστικό φάσμα: ένας οδηγός για γονείς και επαγγελματίες /Wing Lorna/Μετάφραση π.Πρώιος 2000

Εκδόσεις Παπαζήση

Αυτισμός ,Εκπαιδευτικές και Θεραπευτικές Προσεγγίσεις/Καλυβά 2005

Ιστοσελίδες :

www.nas.org.uk

www.thegreycenter.org

www.autismhellas.gr

www.noesi.gr

The Advocate (www.autism-society.org)

Autism Asperger Digest (www.autismdigest.com)

The Autism Perspective (www.theautismperspective.org)

Autism Spectrum Quarterly (www.asquarterly.com)

Journal of Autism and Developmental Disorders www.kluweronline.com/issn/0162-3257/contents